

Cyborg Askerler

Bilim kurgu filmlerinden hayal gücümüze yerleşen bazı imgeler var. Gelecekteki savaşları düşününce, insansı robotlar ve makinelerin insanlarla omuz omuza dövüşüklerini görüyoruz. Oysa gerçek dünyada robotlar, sadece çevrelerini algılayabilen ve etkileşime geçebilen basit, programlanabilir makineler, insansı bir yanları yok. Bu açıdan bakınca; günümüzün en gelişmiş silah sistemleri; füzeler, drone'lar, havadan ve yerden füze savunma sistemleri gibi robotik silah sistemleridir.

Robotik Silahlar

Otonom robotlar bugüne kadar savaşlarda çok öne çıkmadı. Son zamanlarda Irak'ta geliştirilmiş patlayıcılar (IED) drone marifetiyle engelleniyor. Drone'lar Afganistan, Pakistan, Yemen ve Somali'de bombalamalarda kullanılıyor. Kara mayınlarının patlatılmasında kullanılan çok bacaklı robotlar, pek çok askerin hayatını kurtarıyor.

Şimdilerde, daha kısa süreli ama daha modern hava savunma sistemlerine sahip hedeflere, daha yoğun saldırılar düzenleyebilecek robotik sistemler geliştiriliyor. Pentagon, küresel bir ağ kurarak, dünyanın herhangi bir yerine bir saat içinde hızla saldırabilecek insansız silahlar üzerinde çalışıyor. ABD Hava Kuvvetlerinin geliştirdiği Anında Küresel Saldırı (PGS) programı, eski Savunma Bakanı Robert Gates'e göre, halihazırda mevcut.

Boston Dynamics'in Atlas'ı

Robot teknolojilerindeki hızlı ilerlemeye ve yoğun araştırmalara rağmen, otonom askeri robot yaratma süreci düşünüldüğü kadar hızlı değil. DARPA'nın fonladığı projeler insansı robot prototipleri üretebildi ama taşınabilir güç kaynakları ve zekâları yeterli değil. ABD Deniz Kuvvetlerinin X-47 drone'u, uçak gemilerine sorunsuz inmeyi başardı ve yine DARPA'nın fonlarıyla hayat bulan Boston Dynamics'in Atlas'ı şu an öne çıkıyor. Atlas, bir insanla aynı temel fiziksel özellikleri ve hareketleri paylaşıyor. Nükleer reaktörler ve yangın alanları gibi insanların giremediği yerlerde görev almak üzere geliştiriliyor.

İnsan Askerlerin Cyborg'laşması

Robotik silah sistemlerini insanlarla bütünleştirme çalışmaları da hızla devam ediyor. Daha hızlı tepki süreleri, isabet oranında artış, robotik sistemlerin dayanıklılığı insanların üstün kontrol ve bilişsel yetenekleriyle birleşiyor. DARPA'nın Kara Savaşçısı, askerleri giyilebilir bilgisayarlarla, gelişmiş iletişim cihazlarıyla, gece görüşlü kask vizörleriyle ve robotik iskeletlerle donatıyor. Ancak burada da, diğer alanlarda olduğu gibi, gelişmeler yavaş ilerliyor. Giyilebilir cihazlar hâlâ çok ağır. İskeletler askerlerin daha ağır şeyleri taşımasına ve daha hızlı hareket edebilmesine olanak sağlasa da, güç kaynakları hâlâ yeterli değil. Buna karşılık, Türk ordusu için üretilmesi planlanan Askeri Yürüyüş Asistanı (ASYA) isimli robotik dış iskelet, kullanıcıya koşma, yürüme, tırmanma ve sıçrama gibi hareketlerde yardımcı oluyor. Personelin taşıdığı yük hafifliyor ve daha fazla mühimmat taşınmasına olanak sağlanıyor.

Etik Çekinceler

Askeri robotların kullanımı hem etik hem de taktiksel çekincelere yol açabiliyor. Hedefleri etkisiz hale getirmek için orantılı güç kullanabilecekler mi? Askerler tamamen otonom robotlarla omuz omuza nasıl savaşacaklar? Robotlar bir gün savaş alanında insanların yerini alabilecekler mi? Teröre karşı savaş veya uluslararası organize suçla savaşırken robotlar nasıl bir rol üstlenecek? Birleşmiş Milletler ve İnsan Hakları örgütleri bu sorulara henüz tatmin edici yanıtlar alamadılar.

Gelişmiş yapay zekâ, bilim insanlarının tahmin edemediği yönlerde de gelişebilir. Bu belirsizlik, insanın karar merciinden asla ayrılmaması gerektiği savını da destekliyor. Otonom silahlar geliştikçe bazı spesifik görevlerde, fazla insan müdahalesi olmadan kullanılabilir ama tamamen insanların yerini alması pek olası değil.

Bizi Ne Bekliyor?

Önümüzdeki 20 yıl içinde yapay zekâyla güçlendirilmiş tamamen otonom robotlara savaş alanlarında daha fazla rastlayacağız. Pentagon savaş robotları tasarlamak yerine cyborg'laştırılmış askerlere ve insan kontrolündeki robotik sistemlere daha fazla yatırım yapacak. Lozan Federal Politeknik Okulu, ürettiği robot sürülerinin çok karmaşık görevleri başarıyla yerine getirdiğini açıkladı. ABD Hava Kuvvetleri drone sürülerinin özel operasyonlarda nasıl kullanılabileceğine dair bilgisayar simülasyonlarını hızlandırıyor. Her halükârda kesin olan bir şey var: Bilimkurgu filmlerinde gördüğümüz savaş sahnelerini çok kısa bir zaman dilimi içinde, akşam haberlerinde canlı seyretmeye başlayacağız.